

POLSKA-EUROPA

Wyniki Europejskiego Sondażu Społecznego 2002-2016/17

pod redakcją

PAWŁA B. SZTABIŃSKIEGO
i FRANCISZKA SZTABIŃSKIEGO

Wydawnictwo IFiS PAN
Warszawa 2018

Wydanie książki zostało sfinansowane ze środków grantu
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr DIR/WK/2017/10

Recenzent

dr hab. profesor UAM Piotr Jabkowski

Projekt okładki

Andrzej Lubniewski

Opracowanie wydawnicze

Elżbieta Morawska

Opracowanie graficzne i skład tekstu

Alina Wiszenko-Zabrowarny

Copyright © by Authors and Wydawnictwo IFiS PAN, 2018

ISBN 978-83-7683-166-4

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana, przechowywana
jako źródło danych i przekazywana w jakiegokolwiek formie zapisu bez pisemnej
zgody posiadacza praw.

Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN

00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 72, tel. (22) 65 72 861

e-mail: publish@ifispan.waw.pl

www.ifispan.waw.pl

Spis treści

Andrzej Rychard

Nauka w debacie publicznej 5

Paweł B. Sztabiński

Upowszechnianie wyników Europejskiego Sondażu Społecznego 7

Kinga Wysieńska-Di Carlo

Zmiany w opiniach wobec imigracji w Polsce na tle europejskim 10

Kinga Wysieńska-Di Carlo

Niechęć wobec imigrantów: rasizm i ksenofobia w Polsce na tle europejskim 25

Ewa Rokicka

Postawy wobec bezpieczeństwa energetycznego w Europie 35

Marta Petelewicz, Ewa Rokicka

Postawy wobec zmiany klimatu w Europie 54

Henryk Domański

Zaufanie do ludzi i systemu politycznego 70

Henryk Domański, Dariusz Przybysz

Malejący wpływ wykształcenia na pozycję zawodową? 86

Paweł B. Sztabiński, Franciszek Sztabiński, przy współpracy Zbigniewa Karpińskiego, Dariusza Przybysza, Zbigniewa Sawińskiego

Europejski Sondaż Społeczny: rygorystyczna metodologia i wiarygodne wyniki 105

Zagadnienia objęte badaniem w poszczególnych edycjach projektu „Europejski Sondaż Społeczny” 141